

ДЛЯ ХАРКОВА НЮРНБЕРГ СТАВ НЕ ПРОСТО ПАРТНЕРОМ, А БРАТОМ. ВІН З ПЕРШОГО ДНЯ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ ПІДТРИМУЄ НАС І ПОЛІТИЧНО, І ФІНАНСОВО. БУТИ ТУТ У ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ТА ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ — НАДЗВИЧАЙНО СИМВОЛІЧНО, НАГОЛОСИВ ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПІД ЧАС ВІЗИТУ ДО МІСТА-ПОБРАТИМА:

— Нюрнберг дуже знакове місто, адже саме тут проходив Нюрнберзький процес — трибунал над військовими злочинцями. І тут ми вчергове разом говоримо жорстке ні! війні, яку розпочала росія проти України.

Саме Нюрнберг нагадав світу: за зло має бути відповідальність. Тут утвердили силу демократії. Силу, яка захищає мир. Силу, яка дає надію.

80 років тому Європа повірила, що війна — позаду. Вона заплатила за мир найвищу ціну. Мир — це коли міста не знищують, коли діти не ховаються в метро, коли майбутнє не пишеться під звуки сирен.

Харків теж мріяв жити без війни. Ми розвивалися, будували, дивилися в бік Європи. І раптом — 24 лютого 2022-го — усе змінило. росія принесла нам війну. Але разом з нею ми побачили — хто є хто.

І Нюрнберг став поруч. І досі поруч. Він допомагав нам не словами, а справами: у лікарнях, школах, на енергетичних об'єктах, у кожному проєкті відновлення. Це не просто допомога. Це — людяність. Це — дружба. Це — спільна віра в свободу.

Щиро дякую кожному жителю Нюрнберга, міській владі, асоціації «Харків — Нюрнберг». Завдяки вам Харків

тримається. Завдяки вам ми маємо сили працювати навіть під обстрілами. І я вірю: разом ми здобудемо справедливий мир. Відновимо Харків. І збережемо Європу — мирною.

РАЗОМ ГОВОРИМО НІ! ВІЙНІ!

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЗАГИБЛИХ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

У ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ТА ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ 1939–1945 РОКІВ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ І ПЕРША ЛЕДІ ОЛЕНА ЗЕЛЕНСЬКА ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПОЛЕГЛИХ.

Володимир та Олена Зеленські поклали квіти до могили Невідомого солдата.

У заході також узяли участь: Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук, Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, міністр закордонних справ Андрій Сибіга та представники дипломатичних місій в Україні.

Присутні вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

Україна вже вдруге разом з усім світом відзначає 8 травня — День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 рр. Цю дату Верховна Рада України встановила у травні 2023 року.

У ХАРКОВІ СТВОРЯТЬ МУЗЕЙ ВІЙНИ

МІСЬКА ВЛАДА ХАРКОВА ПЛАНУЄ ЗАЛУЧИТИ МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРІВ ДО СТВОРЕННЯ В МІСТІ МУЗЕЮ ВІЙНИ, ПРИСВЯЧЕНОГО ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНАМ. З ТАКОЮ ІНІЦІАТИВОЮ ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ВИСТУПИВ НА ЗУСТРІЧІ З МЕРОМ НЮРНБЕРГА МАРКУСОМ КЬОНІГОМ ТА ВІЦЕМЕРОМ НІЦЦИ КРІСТІАНОЮ АМ'ЄЛЬ.

— Ми пропонуємо разом створити в Харкові музей, присвячений Другій світовій війні та тим подіям, які відбуваються зараз в Україні. Це буде дуже знакове місце, яке стане для всіх нас символом миру, — зазначив Ігор Терехов.

Сторони також обговорили важливість партнерських відносин європейської спільноти з українськими містами в умовах збройної агресії РФ. Крім того, окрему увагу зосередили на урочистостях, які проводяться в містах з нагоди Дня Перемоги в Європі.

— Цей день дуже важливий для нас усіх. Я дуже вдячний за можливість бути присутнім сьогодні тут, на заходах, приурочених до 80-ї річниці перемоги над нацизмом

у Європі. Це демонструє наш вектор руху до Європейського Союзу. Окрема вдячність за наші міцні стосунки між містами. За три роки повномасштабної війни в Україні наші партнери довели, що ми не самотні у своїй боротьбі за демократичні цінності, — наголосив Ігор Терехов.

Маркус Кьоніг і Крістіана Ам'єль висловили сподівання, що наступну річницю відзначатимуть вже після настання справедливого миру в Україні.

З НАДІЄЮ ТА ВІРОЮ ДИВИМОСЯ У МАЙБУТНЄ

ЗАВДЯКИ НІМЕЦЬКОМУ НАРОДУ ХАРКІВ ОТРИМУВАВ ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ, ТРАНСПОРТ, ОБЛАДНАННЯ, ЯКЕ ЗАБЕЗПЕЧУВАЛО ТЕПЛО, СВІТЛО ТА ВОДУ В ДОМІВКАХ ХАРКІВ'ЯН. СЬОГОДНІ МИ РАЗОМ З ЄВРОПОЮ З НАДІЄЮ ТА ВІРОЮ ДИВИМОСЯ У МАЙБУТНЄ, НАГОЛОСИВ МЕР ІГОР ТЕРЕХОВ НА ГОЛОВНОМУ МЕМОРІАЛЬНОМУ ЗАХОДІ В ДОКУМЕНТАЦІЙНОМУ ЦЕНТРІ НА ТЕРИТОРІЇ КОЛИШНІХ З'ІЗДІВ НСАДП У НЮРНБЕРЗІ.

Ігор Терехов висловив сподівання, що жодна європейська країна більше ніколи не зазнає жаків війни:

— Разом ми обов'язково досягнемо справедливого миру для України та не допустимо, щоб війна знову прийшла на європейську землю.

Українці розбудовували власну державу і планували своє майбутнє разом з Європейським Союзом. Але потім почалася війна. Я вдячний нашим партнерам, зокрема міському голові Нюрнберга Маркусу Кьонігу, за підтримку в цей складний для нас час.

Окрім того, міський голова взяв участь у відкритті меморіальної таблички на Площі Жертв Фашизму, присвяченої жертвам Другої світової війни, а також відвідав пам'ятний концерт Нюрнберзького симфонічного оркестру з нагоди 80-ї річниці завершення війни.

ТРИДЦЯТИДЕННЕ ПЕРЕМИР'Я ВІДКРИЄ ШЛЯХ ДО ПЕРЕГОВОРІВ

Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак провів онлайн-зустрічі зі спецпредставниками Президента США Стівеном Віткоффом і Кітом Келлогом, а також дипломатичним радником Президента Франції Еммануелем Бонном, радником з питань національної безпеки Прем'єр-міністра Великої Британії Джонатаном Пауеллом, радником канцлера Німеччини з питань зовнішньої політики та безпеки Гюнтером Зауттером.

Головною темою стало запровадження безумовного та повного припинення вогню на 30 днів, що було прийнято Україною за пропозицією США ще під час березневої зустрічі в Джидді (Саудівська Аравія).

Андрій Єрмак наголосив, що повне та безумовне припинення вогню має стати першим етапом і передумовою для проведення переговорів про досягнення справедливого та стійкого миру. Водночас пропозиція Володимира Путіна про триденне перемир'я покликає забезпечити виключно безпеку параду в Москві, а не досягнення миру.

Співрозмовники також обговорили застосування можливих інструментів тиску на росію у разі відмови від прийняття пропозиції щодо припинення вогню або порушення домовленостей про повну тишу.

— Тридцятиденне припинення вогню відкрило б шлях до початку змістовних переговорів задля досягнення справедливого й тривалого миру. Якщо Москва погодиться на цю пропозицію, ми готові до діалогу за участю й підтримки США та європейських партнерів. Але якщо Кремль укотре обере ескалацію замість миру, спільна відповідь партнерів має бути рішучою. Тому Україна вітає напрацьований конгресменами на чолі з Ліндсі Гремом законопроект про застосування вторинних санкцій щодо росії, — зазначив Андрій Єрмак.

ДОРОГИ ХАРКОВА ПРИВОДЯТЬ ДО ЛАДУ

ХАРКІВСЬКІ ШЛЯХОВИКИ СТАЛИ ДО ОНОВЛЕННЯ ПОКРИТТЯ ПОЛТАВСЬКОГО ШЛЯХУ, ЩО З'ЄДНУЄ НОВОБАВАРСЬКИЙ І ХОЛОДНОГІРСЬКИЙ РАЙОНИ.

Начальник ремонтно-будівельної дільниці КП «Шляхрембуд» Департаменту будівництва та шляхового господарства ХМР Михайло Микитчук повідомив, що довжина ділянки, котру ремонтують з боку Холодногірського району, приблизно 650 погонних метрів, буде укладено 800 тонн асфальтобетонної суміші:

— Заздалегідь провели підготовчі роботи: зробили фрезерування, відновили інженерні мережі та дощову каналізацію. Наступного тижня станемо до ремонту ділянки з боку Новобаварського району, довжина якої

складає приблизно 1 200 погонних метрів. Плануємо завершити в найближчий час, все залежатиме від погодних умов. Окрім того, у найближчих планах поточний ремонт вулиць Роганської, Отакара Яроша. Триває і оновлення внутрішньоквартальних доріг й пішохідних доріжок.

ПРОСТОРУ АДАПТАЦІЇ «СВІЙ» ВИПОВНИВСЯ РІК

ЙОГО СТВОРИЛИ, ЩОБ ДОПОМОГТИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ ТА ЛЮДЯМ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ, АДАПТУВАТИСЯ ДО ЖИТТЯ У ХАРКОВІ.

Протягом року тут надавали психологічну, соціальну та правову підтримку усім, хто цього потребував. Заступник міського голови з питань доступності, ветеранської політики та внутрішньо переміщених осіб **Юрій Шпарага** зазначив, що цей простір, створений за ініціативою Харківського міського голови Ігоря Терехова та міської ради, для багатьох став тим місцем, де можна отримати допомогу:

— Пройшов рік. Підсумки роботи втішають. Люди постійно сюди приходять, чи-то оформлюють Картку харків'янина, чи-то за гуманітарною допомогою, чи-то отримати консультації з наболілих питань.

Ксенія Тумановська, координаторка простору від БФ «Право на захист»:

— У нас є юридичні та психологічні консультації. У просторі працюють соціальний працівник, представник обласного центру зайнятості тощо. Також ми влаштовуємо різні заходи для наших відвідувачів: інтеграційні, профорієнтаційні для підлітків, а також зустрічі жителів громади.

Представники простору говорять, що з часом потреби людей змінюються. Якщо зараз з'являється більше попиту на психологічні консультації, то на початку їхньої діяльності люди більше приходили за продуктивними та гігієнічними наборами, потребували юридичних консультацій. Адже відкриття простору адаптації співпало з евакуацією з Вовчанська. Під час юридичних консультацій постраждалим від війни допомагають щодо відновлення документів, права власності на майно та послуг «Відновлення».

Одним з найбільших досягнень за свій перший рік існування «свої» вважають залучення більше десятка партнерів, частина з яких постійно представлена в просторі своїми послугами та консультаціями, частина — періодично проводить для відвідувачів різноманітні заходи.

Семен Малюта, проєктний менеджер від КУ «Офіс реформ Харкова»:

— Протягом року на консультації до нас прийшло приблизно 1800 осіб, заходи відвідали — 1300. Ми хочемо охопити якомога більше переселенців у Харкові, зокрема, різними заходами, івентами, розширенням своїх сервісів і послугами, які можемо надавати.

ХАРКІВСЬКІ ШКОЛЯРИ ЗНОВУ СЕРЕД ПЕРЕМОЖЦІВ!

З 29 КВІТНЯ ПО 3 ТРАВНЯ НА БАЗІ ВОЛИНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ВІДБУВСЯ ФІНАЛЬНИЙ ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТУРНИРУ ЮНИХ ПРАВОЗНАВЦІВ, ЯКИЙ ОБ'ЄДНАВ 22 НАЙСИЛЬНІШІ КОМАНДИ З РІЗНИХ КУТОЧКІВ УКРАЇНИ — ВІД ОДЕЩИНИ ДО ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ, ВІД ДОНЕЧЧИНИ ДО ВІННИЧЧИНИ.

Серед 22 команд — 12 представляли місто-герой Харків. Нашим учням вдалося продемонструвати не лише глибокі правові знання, а й високу культуру юридичної дискусії.

У фіналі Всеукраїнського учнівського турніру юних правознавців кожне слово мало вагу, як і кожен аргумент. Тут вперше заявили про себе майбутні адвокати, судді, правозахисники.

За підсумками напружених інтелектуальних змагань, II місце вибороли одразу дві збірні команди, Дипломами

III ступеня нагороджено шість команд освітніх закладів Харкова.

Ці п'ять днів були не лише про знання законів, а й про віру в себе, про командну підтримку, яка народжує силу, про учнівський голос талановитої молоді, що здатен змінювати світ спокійно, аргументовано, мудро.

Інтелект та наполегливість учасників — найкраще підтвердження того, що Харків — місто знань, сили й невичерпного потенціалу.

МОЛОДІ ЦІКАВО ЗНАТИ

У ХАРКОВІ РОЗПОЧАВСЯ ФЕСТИВАЛЬ «ХАРКІВ: КУЛЬТУРНИЙ», ОРГАНІЗОВАНИЙ ПОСТІЙНОЮ КОМІСІЄЮ З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ МОЛОДІЖНОЇ РАДИ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МІСЬКОМУ ГОЛОВІ ЗА ПІДТРИМКИ ДЕПАРТАМЕНТУ КУЛЬТУРИ ТА ДЕПАРТАМЕНТУ У СПРАВАХ СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ.

Захід охопить чотири основні напрями: літературу, театр і кіно, танці, музику. До 7 червня в місті проходитимуть тематичні заходи, зокрема літературні та музичні вечори, кіноперегляди, акторські майстер-класи, танцювальні батли тощо.

Перший тиждень фестивалю був присвячений літературі, зокрема лекції «Будинок «Слово»: наше друге народження в Харкові» від Харківського літературного музею. Слухачі, серед яких чимало студентів, мали змогу дізнатися подробиці з життя і творчості найвідоміших митців української культури 20-х років XX століття.

Марина Куценко, наукова співробітниця музею:

— Це одна з моїх улюблених лекцій і взагалі улюблених тем тому, що період Розстріляного Відродження в нашій культурі, літературі для мене особливий. Усі постаті, які в той час працювали та жили у будинку «Слово», варті уваги. Дуже добре, що люди, особливо молодь, все більше цікавляться і цим періодом, і цими митцями, і самим будинком, який уособлює весь той період у культурі.

Михайло Столяренко, голова Молодіжної ради:

— Насправді, це дуже важливо тому, що молодь мусить знати історію свого рідного міста, його архітектуру, його культуру. Саме цей захід спрямований на те, щоб передусім студентство дізналося про такий цікавий будинок і його непересічну історію.

Аліна Чулганська, членкіня комісії з питань розвитку культури Молодіжної ради:

— Мене дуже тішить той факт, що останнім часом молодь стала більше цікавитися саме цією сторінкою нашої історії, саме Розстріляним Відродженням, історією будинку «Слово». Передусім це важлива віха в українській історії, що безпосередньо стосується нашого міста. Ми маємо її знати. На лекції нам розповіли багато цікаво, якісь міфи розвіяли, додали нових фактів з життя митців.

«ТРАВЕНЬ. СКЛАД. ПОЕЗІЯ»

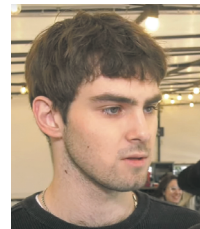
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР З ТАКОЮ НАЗВОЮ ВІДБУВСЯ У ХАРКОВІ В МЕЖАХ ФЕСТИВАЛЮ «ХАРКІВ: КУЛЬТУРНИЙ».

Члени Молодіжної ради при Харківському міському голові та активна творча молодь зібралися разом, аби поділитися одне з одним авторською поезією.

Студентка Національного юридичного університету і депутатка Молодіжної ради при Харківському міському голові **Олена Карнаух** у заході бере участь не лише як один з організаторів події, але й як безпосередній учасник. Дівчина пише вірші з дев'яти років. У її творчому доробку є як громадянська, політична, так і філософська лірика:

— У мене дуже багато громадянської лірики. Спочатку повномасштабного вторгнення тема війни посіла окреме місце в моєму серці

і, звичайно, знайшла відбиток в текстах, але сьогодні хочеться почитати про щось світле, натхненне, тому я читати-му про кохання.

Випускник одинадцятого класу **Володимир Сяляров** виступає не лише модератором заходу. Він ділиться власними творами на тему війни. Вірші хлопця почав писати з початком повномасштабного вторгнення:

— На жаль, дуже багато творів у мене пов'язано з війною. Я вважаю, дуже важливо писати про війну саме під час війни, тому що це своєрідне свідчення і документування художнім словом подій, в яких ми живимо.

Усі учасники літературного вечора через віршоване слово висловлювали свої думки і пере-

живання, ділилися мріями. До поезії у кожного з них шлях різний, хтось пише ще з дитинства, когось надихнуло оточення, а у більшості бажання творити, говорити про власний біль виникло з початком війни. Але, як запевняють самі учасники, такі творчі заходи наживо необхідні молоді, особливо зараз, заради спілкування, об'єднання та розвитку і популяризації культури і творчості у прифронтовому місті.

Олена Карнаух:

— Поетичні вечори для молоді — це ж не просто камерні зустрічі з віршами, це і можливість молоді долучитися до створення культурно доробку. Варто зазначити, що українська поезія є джерелом нашого національного коду, нашої національної ідентичності, і тому молодь має долучитися до її створення і зробити свій внесок у формування нашої культурної ідентичності.

Михайло Яременко, аспірант Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого:

— Такі заходи неймовірно важливі, тому що люди попри все творять, і їм потрібні майданчики, щоб висловитися, заявити про себе, свою позицію, свої почуття. Є таке поняття, як крапельне читання, щоб кожен місяць влаштовувалися подібні події. Це б було дуже добре.

ДІЗНАТИСЯ БІЛЬШЕ ПРО НАШИХ ГЕРОЇВ

ДНЯМИ В БІБЛІОТЕЦІ-ФІЛІЇ №48 САЛТІВСЬКОГО РАЙОНУ ДЕПАРТАМЕНТУ КУЛЬТУРИ ХМР ВІДБУВСЯ ЗАХІД «НЕСКОРЕНИЙ МИТЕЦЬ: ІСТОРІЯ, ЯКА БЕНТЕЖИТЬ СЕРЦЯ». ВІН ПРИСВЯЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКОМУ ВІЙСЬКОВОМУ, ВЕТЕРАНУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ, ГРОМАДСЬКОМУ ДІЯЧУ, СПОРТСМЕНУ І ПИСЬМЕННИКУ ОЛЕКСАНДРУ ТЕРЕНУ.

Подія відбулася в рамках циклу заходів «Між боями і рядками», метою якого є підтримка і популяризація творчості військових ЗСУ.

Олександр «Терен» Будько, командир взводу вогневої підтримки батальйону «Карпатська Січ», добровільно пішов на фронт. Під час запеклих боїв на Харківщині зазнав важкого поранення і втратив обидві ноги. Попереду були довгі місяці болю, невизначеності й боротьби. Та Олександр витримав. Сьогодні, завдяки протезам і неймовірній силі духу, він надиhaє не лише побратимів, а й тисячі цивільних.

Після повернення з фронту веде активну волонтерську діяльність, підтримуючи інших ветеранів та їхні родини. Започаткував просвітницький ютуб-канал «Відвал ніг, або All інклюзив» і є співведучим, а також став учасником телевізійного проєкту «Холостяк 2024» на каналі СТБ.

У межах заходу читачі мали змогу докладно ознайоми-

тися з життєвим шляхом і творчістю ветерана. Відбувся перегляд фільму «Історія Терена: від болю до прикладу для мільйонів», у якому звучали відверті інтерв'ю та спогади про шлях від поранення до нового життя.

Також відбулася презентація книги «Історія впертого чоловіка», у якій Олександр Терен «ділиться пережитим досвідом війни, особистими роздумами про патріотизм,

втрапи та віру в перемогу. Видання стало важливим свідченням сучасної історії й джерелом натхнення для багатьох читачів.

Мужність, оптимізм й сила духу Олександра справили глибоке враження на гостей заходу. Присутні зацікавилися книгою, а в бібліотеці навіть організувалися черга охочих прочитати «Історію впертого чоловіка».

ПРИВІТАЙТЕ НАЙДОРОЖЧИХ

ДЕНЬ МАТЕРІ Є ОДНИМ З НАЙБІЛЬШ НАДИХАЮЧИХ СВЯТ, ОСКІЛЬКИ МАМА — НАЙВАЖЛИВІША ЛЮДИНА У ЖИТТІ КОЖНОГО. МАТІНКА ЗАВЖДИ ЗРОЗУМІЄ, ПРОБАЧИТЬ І БУДЕ БЕЗУМОВНО ЛЮБИТИ ПОПРИ ВСЕ.

Як і багато інших країн світу, Україна відзначає це свято. Відповідно до Указу Президента України від 1999 року його святкують у другу неділю травня, тобто у цьому році — 11 травня. Це не державне, але офіційно визнане свято, яке входить до календаря національних пам'ятних дат.

А все почалося у 1908 році, коли американка Анна Джервіс запропонувала вшановувати матерів на згадку про свою власну, яка передчасно померла. Анна почала листуватися з державними установами, надсилаючи свою пропозицію

щодо встановлення щорічного святкування дня матері. І не марно. 1910 року штат Вірджинія офіційно визнав День матері святом, а згодом його почали відзначати й в інших штатах та країнах.

Свято не має суворих традицій. У цей день українці дарують квіти та листівки, роблять мамам подарунки, у школах влаштовують тематичні заходи, відзначають матерів-героїнь і багатодітних матерів тощо. Найголовніше — усі привітання мають бути щирими і сповненими вдячності та любові.

УСІ ДО СПРОТИВУ!

ЗАСТУПНИЦЯ КЕРІВНИКА ОФІСУ ПРЕЗИДЕНТА ІРИНА ВЕРЕЩУК У FACEBOOK ПОВІДОМИЛА, ЩО В УКРАЇНІ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ ФОРМУВАННЯ НОВОЇ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ, ЯКА ОХОПИТЬ УСЕ ЦИВІЛЬНЕ НАСЕЛЕННЯ.

Уже в травні до ВР подадуть пакет законопроектів, які закладуть правову основу для широкомасштабної підготовки громадян до дій у разі війни: «Ми створюємо нову екосистему підготовки всього цивільного населення до спротиву ворогу. Це стратегічне рішення, що вплине на безпеку країни в довгостроковій перспективі».

Ідея полягає у впровадженні обов'язкової підготовки цивільних до дій під час війни, що включатиме базові знання з тактичної медицини, виживання, оповіщення, організації місцевої оборони, дій у разі окупації тощо. При цьому військовий вишкіл чоловіків до служби у ЗСУ залишатиметься окремим напрямом. Очікується, що нова система поступово стане частиною шкільної освіти, громадських ініціатив і муніципальних програм. Суть реформи — зробити національну стійкість нормою життя.

ЯК СКАЗАВ — ЗРОБИ

ДВОЄ ХАРКІВ'ЯН, ВАДИМ КОВАЛЕНКО І ТАРАС ПАНАСЮК, 4 ТРАВНЯ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ВІДОМОМУ МАРАФОНІ FLYING PIG У ЦИНЦИННАТІ, МІСТІ-ПОБРАТИМИ ХАРКОВА. НЕ ЗАРАДИ МЕДАЛІ ЧИ ОСОБИСТОГО РЕКОРДУ, ІНФОРМУЄ CINCINNATI.COM.

Іхня місія — значно глибша: привернути увагу до зруйнованого війною Харкова та зібрати кошти для реабілітаційного центру, що допомагає пораненим військовим і цивільним.

Це вже другий рік поспіль, коли Коваленко та Панасюк приїждять до Цинциннаті, аби взяти участь у марафоні та привернути увагу до ситуації в Україні.

«Багато спортивних організацій Харкова сьогодні допомагають у реабілітації військових», — додав підполковник Національної поліції України Тарас Панасюк, який слу-

жить у спецпідрозділі. Його життєве кредо стало й гаслом марафонського старту: «Як сказав — зроби».

РІВНІ ПРАВА ДЛЯ УСІХ

ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА РОЗПОЧИНАЄ НОВИЙ НАПРЯМ РОБОТИ — КОНТРОЛЬ ЗА ЗМІСТОМ ОГолошень ПРО ВАКАНСІЇ.

Мова про відстежування дотримання законодавства про рекламу щодо працевлаштування. Фахівці відомства будуть моніторити усі

оголошення, які публікують роботодавці чи рекрутингові агентства. Основна увага приділятиметься:

— виявленню дискримінаційних формулювань — за віком («до 35 років», «молодий колектив»), статтю («тільки для жінок/чоловіків»), станом здоров'я, расою чи етнічним походженням;

— фіксації ознак маніпуляцій — перебільшення заробітної плати без уточнення умов, замовчування важливої інформації (наприклад, нічні зміни чи випробувальний термін), використання нечітких або оманливих формулювань.

«Якщо ви помітили дискримінаційні або оманливі вакансії — зафіксуйте порушення та зверніться до територіальних управлінь Держпродспоживслужби. На ринку праці мають діяти прозорі й рівні правила для всіх», — наголосив заступник голови Держпродспоживслужби Андрій Крейтор.

УВІМКНІТЬ ЛОГІКУ

ДЖЕННІ ТА НІК — ТВОРЦІ КОНТЕНТУ, ЯКІ ЩОДНЯ ПУБЛІКУЮТЬ ГОЛОВОЛОМКИ ДЛЯ СВОЄЇ ОНЛАЙН-АУДИТОРІЇ. У НЕЩОДАВНЬОМУ ВІДЕО НА FACEBOOK ВОНИ ПОДІЛИЛИСЯ ЗАДАЧКОЮ, ЯКА ВИКЛИКАЛА МАСУ КОМЕНТАРІВ ТА ПЛУТАНИНИ.

«Коли мені було 4 роки, мій брат був удвічі молодший. Зараз мені 40. Скільки років моєму брату?»

Нік, як і багато коментаторів, припустив, що відповідь — 20, просто поділивши 40 навпіл. Такий підхід виявився неправильним.

Правильне рішення: коли головному герою було 4 роки, братові — 2. Отже, різниця у віці — 2 роки. Вона не змінюється з часом. Якщо зараз людині 40 років, то братові — 38.

Головоломка на перший погляд здається складною, але все зводиться до простої логіки — розуміння сталої різниці у віці між двома людьми. Іноді варто зупинитися та подумати, перш ніж ділити все навпіл.

ЧОМУ «БЕЗІМЕННИЙ» ПАЛЕЦЬ НЕ «БЕЗІМЕННИЙ»

ЩОБ ПРАВИЛЬНО НАЗВАТИ ЧЕТВЕРТИЙ ПАЛЕЦЬ РУКИ УКРАЇНСЬКОЮ, СЛІД ВИКОРИСТОВУВАТИ ТЕРМІН «ПІДМІЗИННИЙ».

Ця назва є логічно обґрунтованою, оскільки чітко вказує на розташування пальця — під мізинцем. Крім того, використання слова «підмізинний» відповідає установленим правилам українського словотворення. Саме така назва зафіксована в медичних словниках і анатомічних атласах, що підтверджує її офіційний статус.

Окрім «підмізинного», в українській мові існують інші назви для цього пальця:

— примізинний, або примізинець, — вказують на близькість до мізинця;
— обручковий, персневий, перстневий, пер-

стенець — пов'язані з традицією носити обручку на цьому пальці;

— кризенець — діалектна назва, поширена в поліських говірках.

А звичне слово «безіменний» насправді є прямим запозиченням з російської мови («безымянный»).

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ...

У ХАРКІВСЬКОМУ ЛІЦЕЇ № 161 «ІМПУЛЬС», ЯКИЙ ЗНАХОДИТЬСЯ У НЕМИШЛЯНСЬКОМУ РАЙОНІ, ВІДКРИЛИ МЕМОРІАЛЬНУ ДОШКУ ПОЛЕГЛОМУ ЗАХИСНИКУ УКРАЇНИ СЕРГІЮ ТРУХАЧОВУ.

Сергій Трухачов загинув 1 червня 2023 року, виконуючи бойове завдання в селі Спирне (Бахмутський район Донецької області).

У заході взяли участь рідні військового, побратими, педагога, представники райадміністрації, жителі району.

ПОДАРУНКИ ДО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ТА ПРИМИРЕННЯ

У ХАРКОВІ З НАГОДИ ДНЯ ПАМ'ЯТІ ТА ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ ТА ДІТЯМ ВІЙНИ ВРУЧИЛИ ПОДАРУНКИ.

Зокрема, у Новобаварському районі міста подарунки отримали 110 громадян, які перебувають на обслуговуванні територіального центру надання соціальних послуг, та активістів районної ветеранської організації.

Крім того, у Салтівському районі за дорученням міського голови Ігоря Терехова внутрішньо переміщені особи, які проживають у гуртожитку, отримали продуктові набори. Гуманітарну допомогу передусім надали маломобільним людям та тим, хто найбільше потребує підтримки.

ПОСЛУГИ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

В ХАРКІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ УСПІШНО ПРАЦЮЄ ПРОЄКТ «АДМІНСЕРВІС ВЕТЕРАН». З ПОЧАТКУ ЦЬОГО РОКУ ЧЕРЕЗ СЕРВІС ГРОМАДЯНИ ОТРИМАЛИ 779 ПОСЛУГ.

Крім цього, ветерани війни отримали 1226 послуг соціального та 827 послуг адміністративного характеру.

Найчастіше харків'яни звертаються для отримання консультацій щодо надання пільг, встановлення статусу члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни, видачі нового посвідчення тощо, повідомили в Департаменті соціальної політики ХМР.

Послуги надаються за місцем реєстрації/проживання за попереднім записом. З переліком послуг можна ознайомитися за посиланням <https://soczahist.kh.ua/>

МЕДИЧНА ДОПОМОГА ДЛЯ ВПО

У ХАРКОВІ НАРАЗІ ПРОЖИВАЄ МАЙЖЕ 205 ТИСЯЧ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ, З НИХ 6,7 ТИС МЕШКАЮТЬ У МІСЦЯХ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ — ЦІ ОСОБИ НАЙБІЛЬШ НУЖДЕНІ ТА ПОТРЕБУЮТЬ ОСОБЛИВОЇ УВАГИ.

Одним з основних завдань міської влади є їхня підтримка і задоволення нагальних потреб. Тому у Харкові впроваджують ще одну ініціативу — виїзд бригад медичних фахівців до місць тимчасового проживання ВПО. Їх спільно організували Департамент по роботі з внутрішньо переміщеними особами ХМР, Департамент охорони здоров'я ХМР та Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб.

— Багато хто в силу різних обставин не можуть відвідати медичні заклади. Тому нами організований медичний огляд за місцем постійного проживання, — повідомив заступник Харківського міського голови з питань доступності, ветеранської політики та ВПО **Юрій Шпарага**.

Перший свій візит мобільна бригада здійснила в Індустріальний район міста. Громадяни змогли отримати консультації лікарів, здати аналізи, пройти рентгенологічне обстеження, вакцинуватися тощо. Впродовж року такими візитами медпрацівників будуть охоплені більшість місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

На консультацію до лікарів мобільної виїзної бригади прийшла переселенка з Куп'янщини Наталя. Жінка розповідає, що вже два роки в Харкові, їхати звідси нікуди не хоче, бо тут з родиною вони почуваються як вдома. Та от на прийом до лікаря не завжди є можливість потрапити. Тож такі мобільні бригади дуже доречні і потрібні:

— Умови проживання добрі. А можливість піти до поліклініки є не завжди, тому що з дітьми треба сидіти, обстріли постійні. Звісно, те, що лікарі самі приїхали до нас, — дуже добре. Ми вдячні за це.

Серед охочих проконсультуватися з фахівцем і пані Наталя, також переселенка з Куп'янщини:

— У мене зі спиною проблеми, та й різні хвороби, що з віком приходять. Якби не виїзна бригада, то навряд чи наважилася піти до лікаря, а тепер вже знаю, на що

потрібно звернути увагу, і які ліки потрібні.

— Піклуючись про здоров'я населення, ми також розпочинаємо проведення просвітницько-комунікаційних заходів для ВПО, які проживають у гуртожитках міста. Вони направлені на підвищення обізнаності щодо причин та факторів, які можуть впливати на розвиток як інфекційних, так і неінфекційних захворювань, — зазначила генеральна директорка Харківського обласного центру контролю та профілактики хвороб **Любов Махота**.

До речі, як зауважив Юрій Шпарага, Харківський міський голова Ігор Терехов особисто переймається питанням інтеграції внутрішньо переміщених осіб у суспільне життя громади. Організація виїздів медичних спеціалістів — це один з напрямів всебічної підтримки, ініційований очільником міста. Окрім того, ВПО було запропоновано оформити Картку харків'янина, щоб переселенці почувалися такими само жителями міста, як усі інші. Він нагадав, ті з переселенців, хто її ще не отримав, можуть звернутися до найближчого Центру надання адміністративних послуг.

БУДИНКИ ТІШАТЬ НОВИМ СКЛІННЯМ

У ХАРКІВСЬКИХ БАГАТОПОВЕРХІВКАХ ТРИВАЄ РОБОТА ІЗ ЗАМІНИ ВІКОН, ЩО ПОВИБИВАЛО ВИБУХОВИМИ ХВИЛЯМИ ПІД ЧАС ОБСТРІЛІВ.

Наприклад, в одному з будинків у Шевченківському районі у місцях загального користування вікон не було зовсім. Пройшло небагато часу, і будівля вже виблискує новими. Загалом оновили скління в 10 під'їздах.

Павло Гетьман, заступник голови Адміністрації Шевченківського району з питань ЖКГ ХМР:

— Аналогічні роботи тривають на багатьох локаціях району. За останній час замінено близько 6 тис. вікон в місцях загального користування. Всі ці роботи проводяться завдяки співпраці Харківського міського голови та міжнародних партнерів й фондів. Попри труднощі, щоденні обстріли, у місті продовжують працювати комунальні служби — вулиці прибираються, пошкоджені будинки ремонтуються, відновлюється інфраструктура. Місто продовжує жити і рухатися далі.

НА ЛОПАНСЬКІЙ НАБЕРЕЖНІЙ ВІДРЕМОНТУВАЛИ КОЛЕКТОР

РЕМОНТНІ БРИГАДИ ХОЛОДНОГІРСЬКОГО РАЙОНУ КОМПЛЕКСУ «ХАРКІВВОДОВІДВЕДЕННЯ» ПЕРЕКЛАЛИ 400 М ТЕХНІЧНО ЗНОШЕНОЇ ДІЛЯНКИ КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ТРУБОПРОВОДУ НА ЛОПАНСЬКІЙ НАБЕРЕЖНІЙ.

Цей колектор приймає стоки з Шевченківського та Холодногірського районів, повідомив начальник районної експлуатаційної дільниці **Олександр Зуєв**:

— Перед початком основних робіт, щоб не створювати дискомфорт мешканцям, організували паралельне перекачування стоків. Комплексно оновили не тільки зношену ділянку трубопроводу, а й усе оснащення. Крім того, фахівці капітально відновили 10 оглядових колодязів із заміною обладнання, плит перекриття тощо.

Загалом цього року бригади переклали 93 м стічних мереж різного діаметру. Також за цей період комунальники прочистили понад 26 км трубопроводів і оперативно усунули 606 засмічень на колекторах.

НЮАНСИ, ЩО ЦІКАВЛЯТЬ ПОТЕНЦІЙНИХ ДОНОРІВ

ЧИ МОЖУТЬ ЗДАВАТИ КРОВ ГІПЕРТОНІКИ? ЯК БУТИ, ЯКЩО ВЖИВАЄШ АНТИБІОТИКИ АБО АНТИДЕПРЕСАНТИ? СКІЛЬКИ ЧАСУ ПІСЛЯ ВИДАЛЕННЯ ЗУБА МАЄ ПРОЙТИ ПЕРЕД ПРОЦЕДУРОЮ? ЧИ МОЖУТЬ СТАТИ ДОНОРАМИ КУРЦІ?

Проект «ДонорUA» підготував відповіді на запитання, які можуть виникнути перед донацією крові.

◆ Чи можна бути донором, якщо вживаєш ліки?

Все залежить від препарату, механізму його дії та хвороби, яку він лікує. Якщо йдеться про антибіотики, здавати кров можна через 14 днів після повного завершення курсу. Якщо це прийом ліків на постійній основі, переривати його не можна — отже, бути донором теж. Якщо мова про курс лікування, потрібно його завершити, перш ніж здавати кров. Деякі центри крові не беруть донорок, що вживають оральні контрацептиви, хоча такі препарати не заважають донорству.

◆ Чи можна здавати кров, якщо приймаю антидепресанти?

Здавати кров можна не раніше ніж через місяць після повної відміни антидепресантів, і лише за умови, що ви добре почуваетесь.

◆ Коли можна здавати кров після вакцинації від грипу?

Якщо вакцина не спричинила побічних ефектів, здавати кров можна вже наступного дня. Якщо ж спостерігається реакція — через 14 днів після вакцинації.

◆ Чи можна бути донором під час прийому вітамінів?

Так — за умови, що ви вживаєте БАДи чи інші добавки профілактично, а не у складі лікування. Однак перед донацією потрібно зробити перерву на 72 години. Такі препарати можуть містити алергени і бути несумісними з основним лікуванням пацієнта, який отримує кров.

◆ Зі скількох років можна бути донором?

3 18 років. Верхньої вікової межі для донорства немає — все залежить від вашого самопочуття.

◆ Якою має бути мінімальна вага людини, щоб здати кров?

50 кг. Але деякі центри крові мають власні внутрішні правила. Наприклад, один з обласних центрів крові допускає донорів з вагою від 60 кг. Також медики звертають увагу не лише на вагу, а й на співвідношення зросту й маси.

◆ Чи можна здавати кров при низькому рівні гемоглобіну?

Ні. Рівень гемоглобіну для жінок має становити 125 г/л, для чоловіків — 135 г/л.

◆ Чи можна здавати кров, якщо у мене низький/високий тиск?

Допустимі показники артеріального тиску: систолічний — у межах 100–180 мм рт. ст.; діастолічний — у межах 60–100 мм рт. ст. Якщо тиск вищий/нижчий від норми, до здачі крові не допускають.

◆ Чи є протипоказанням сезонна алергія?

Сезонна елергія є тимчасовим протипоказанням на пе-

ріод активної фази симптоматики. Якщо симптомів алергії немає і ви не вживаєте ліків, то можете бути донором крові.

◆ Чи можу я бути донором, якщо маю тату чи пірсинг?

Так, але після нанесення тату має пройти щонайменше 6 місяців. Те ж саме стосується пірсингу, перманентного макіяжу, ін'єкційних косметологічних процедур, оперативних втручань тощо.

◆ Через скільки часу після видалення зуба можна здавати кров?

Через 7–10 днів, якщо не виникло ускладнень, ви не вживали антибіотики, а з моменту останнього прийому знеболювального минуло більше 72 годин.

◆ Чи можна здавати кров під час вагітності?

Вагітним категорично не можна здавати кров. Повернутися до донорства можна лише через 6 місяців після пологів або переривання вагітності, крім виняткових обставин і на розсуд лікаря.

◆ Чи можна здавати кров курцям?

Так. Але потрібно утриматися від куріння 2 години до донації та 2 години після.

◆ Чи потрібно робити аналізи перед донацією?

Перед донацією у всіх донорів щоразу беруть загальний аналіз крові з пальця. Під час самої донації медики забирають ще 20 мл венозної крові, аби підтвердити групу та резус-фактор, перевірити зразок на наявність інфекцій. Тож донація крові — це можливість провести базове обстеження організму.

Гороскоп на 10 травня

Овен (21 березня — 20 квітня)
Сьогодні ви будете потрібні усім знайомим. Однак не кожен буде цінувати спілкування. Варто зберігати терпіння і проявляти повагу до близьких, щоб не зініціювати конфлікт. Не спішіть вирішувати чужі проблеми, поки не переконаєтеся, що вас не використовують.

Телець (21 квітня — 21 травня)
Ваш спокій буде під загрозою. Можливо, хтось намагатиметься вивести вас із себе або запропонує щось спонтанне. Проте не треба перейматися і боятися вийти із зони комфорту — зміни підуть вам на користь.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
У суботу необхідно відключити турборежим. Робіть все спокійно і врівноважено, щоб не перенапружуватися. Вечір також варто провести із самими собою. Найкраще усамітнення та переосмислення цінностей.

Рак (22 червня — 22 липня)
Сьогодні ви будете дуже емоційними. Ваш настрій буде змінюватися чи не щогодини, тому найкраще рішення — провести вечір із коханою людиною, щоб знайти гармонію. Але не забувайте, що ваші капризи не будуть терпіти близькі.

Лев (23 липня — 22 серпня)
Якщо зараз ви дуже успішні на роботі, уникайте зіркової хвороби. Пам'ятайте, що ви досягли успіху завдяки рідним і подякуйте їм за досягнуте. А втім ваш тріумф — чудова нагода зустрітися з рідними і відсвяткувати. Проведіть вечір затишно.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
Зараз важливо спланувати чи не кожен крок. Можливо, щось піде не за списком, що неабияк вас засмутить і навіть розлютить. Проте ви зможете все виправити і не допустити невдачі. Головне — не панікувати.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
У суботу ви постанете перед вибором. Пригода може стосуватися чогось банального. Наприклад, у який ресторан піти на вечерю. Або ж чогось більш глобального. Просто обдумуйте кожен крок і впевнено дійте.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
Вам захочеться шалено закохатися або отримати круті емоції. Тому дійте за покликом серця і дійте так, як воно підказує. Дозвольте собі бути яскравими, гучними і незручними. Енергії буде багато, тому спрямуйте її у правильне русло.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
Завтра вам буде здаватися, що події йдуть надто повільно. Але! Зверніть увагу на те, що саме ви хочете кудись бігти і спробуйте сповільнитися. У другій половині дня на вас чекає неприємна новина, тому підготуйтеся ретельно.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
У вас з'явиться бажання взяти над всім контроль. Вкрай не бажано цього робити. Дозвольте все контролювати комусь іншому, а самі розслабтеся і не переймайтеся за інших.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
У вас буде багато ідей. Не бійтеся їх пропонувати комусь, бо є ризик емоційного вигорання. Не нав'язуйтеся ні до кого. Ввечері вам захочеться відпочинку і усамітнення. І бажання правильне — прийміть ванну і влаштуйтеся зручніше за переглядом цікавого фільму.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Насичений трудовий тиждень дається взнаки — ви відчуєте сильну втому. Тому відкладіть роботу, якщо з'явиться можливість. Прислухайтеся до інтуїції і робіть те, що вона підказує. Цього дня шосте чуття і буде вашою суперсилою.

ПОМІДОРИ: ТРОШКИ МАГІЇ

ЧИМАЛО ДАЧНИКІВ-ПОЧАТКІВЦІВ ПРОХОДЯТЬ ЧЕРЕЗ НЕВДАЧІ, НЕ РОЗУМІЮЧИ, ЧОМУ ТОМАТИ ВЕРЕДУЮТЬ — НЕ ХОЧУТЬ РОСТИ, ЦВІСТИ, СКУПЛЯТЬСЯ НА ПЛОДИ. ЩОБ ПІСЛЯ НИЗКИ НЕВЕЗІНЬ НЕ ЗІЙТИ З ДИСТАНЦІЇ, ВАРТО ДІЗНАТИСЯ ПРО ДЕЯКІ ПОМІДОРНІ СЕКРЕТИ.

«Інфосіті» зібрала поради знавців із солідним городнім стажем.

▶ ТОМАТИ ТЕРПІТИ НЕ МОЖУТЬ ХОЛОД

Ці рослини досить примхливі. Вони не люблять холоду, причому на будь-якій стадії росту. Оптимальна для них температура — 23–25 °С. Якщо похолодає до 10–15 °С, а плоди не встигли сформуватися, врожай буде сумнівним. Тому не висаджуйте помідори, не вивчивши погодний прогноз. Ґрунт і повітря мають бути прогрітими, інакше рослина загине. Також важливо поливати помідори лише теплою водою, нагрітою на сонці.

▶ ЩО ПОКЛАСТИ У ЛУНКУ?

Томати оцінять, якщо ви з самого початку дасте їм стартовий набір:

- ◆ Розтерта яєчна шкаралупа — щедre джерело кальцію для кореневої системи і розвитку рослини.
- ◆ Лушпиння цибулі — природний антисептик для захисту від хвороб і відлякування шкідників.
- ◆ Деревна зола — джерело калію, який, зокрема, стабілізує водний баланс в рослинах.
- ◆ Суперфосфат — добриво, що стимулює розвиток кореневої системи і швидкий зріст.

А ще городники стелять у лунку під розсаду солому. Вона відмінно тримає тепло і перешкоджає розвитку хвороб. Втім, є недолік — в соломі охоче селяться гризуни і шкідники.

▶ НАВІЩО ПОМІДОРАМ ЙОД?

Використання йоду як добрива для томатів — це ефективний спосіб покращити зростання та якість рослин. Йод допоможе зміцнити томати, стимулювати плодоношення та захистити від хвороб.

Щоб стебла томатної розсади були міцними, 5–6 крапель йоду розмішують у 10 літрах води. Розчином поливають саджанці томатів під корінь кожні два тижні. Підживлення допоможе, якщо ви помітили, що розсада помідорів стала тонкою та слабкою. Але дотримуємося рецептури. У великій кількості йод стає токсичним. При його надлишку у тканинах томатів порушуються природні процеси обміну речовин, і ви отримаєте врожай з точністю до навпаки.

▶ А ЩЕ ГОРОДНИКИ РАДЯТЬ ВЛАШТОВУВАТИ ПОМІДОРАМ ЙОДНИЙ «ДУШ»

Щоб зав'язь не опадала, треба використовувати йод з молоком. Справа в тому, що йод вбиває мікроорга-

нізми, а лактоза утворює на поверхні рослин бар'єр, що перешкоджає проникненню грибкових спор.

Важливо, щоб молоко було нежирним — не більше 2,5%. Інакше на помідорах утвориться плівка, яка перешкоджатиме фотосинтезу. У 10 літрах води розчиніть 1 літр свіжого або кислого молока, додайте 10 крапель йоду і ретельно перемішайте. Отриманою рідиною рясно обприскуйте кущі так, щоб розчин стікав з листя.

▶ ЩОБ ТОМАТИ РОЗЩЕДРИЛИСЯ НА СОКОВИТІ ЯГІДКИ

Ділимося ще кількома секретами:

— Помідори не можна підгодовувати азотом під час цвітіння та зав'язування плодів. Азотні добрива стимулюють нарощування зеленої маси, і ви отримаєте тільки зелений декор — розгодовані рослини з жирними стовбурами і величезним листям.

— Прискорити дозрівання помідорів допоможе пасинкування, яке потрібно робити протягом всього сезону. Для цього видаляють нижнє листя, бічні пазушні пагони та непотрібні листя, що дозволить перерозподілити живлення і енергію рослин з вегетативного росту на дозрівання плодів. Процедуру проводять, коли пасинки виростуть на 5–7 см.

— Рекомендують обприскувати рослини у фазі цвітіння 2 і 3 кистей слабим розчином борної кислоти. Завдяки бору плоди активніше ростуть і зав'язуються. Крім того, у кущів частіше з'являються нові точки зростання, а плоди стають солодшими.

— Два рази на місяць кущі поливають зольним розчином (100 г золи на відро води). Для покращення плодоношення томатів можна використовувати гумат. Знавці городу запевняють — застосування гумату гарантує підвищення врожайності навіть на найбіднішій землі.

